

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη: Οικολογική ερμηνεία της Καινής Διαθήκης

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Μία εξαιρετική σύνδεση της Ερμηνευτικής της Καινής Διαθήκης με τις σύγχρονες προσεγγίσεις στο οικολογικό πρόβλημα έρχεται να πραγματοποιήσει το πόνημα της Επίκ. Καθηγήτριας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. Αικατερίνης Γ. Τσαλαμπούνη, **Οικολογική ερμηνεία και Καινή Διαθήκη. Μέθοδος και παραδείγματα** (Εκδόσεις «Δεμέτη», Θεσσαλονίκη 2013).

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη

Οικολογική ερμηνεία

και

Καινή Διαθήκη

Μέθοδος και παραδείγματα

Χωρίς αμφιβολία η περίοδος της ανθρώπινης ιστορίας από το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα κι εξής χαρακτηρίζεται από την αφύπνιση της οικολογικής συνείδησης της ανθρωπότητας. Τα οικολογικά προβλήματα σταδιακά βρέθηκαν στην κορυφή των πολιτικών σχεδιασμών και προγραμμάτων και κυριαρχούν στο δημόσιο διάλογο παγκοσμίως. Η αιτία για αυτήν τη μετατόπιση του ενδιαφέροντος είναι τα καταστροφικά αποτελέσματα της αλόγιστης εκμετάλλευσης του περιβάλλοντος από τους ανθρώπους, οι οποίοι συχνά λειτουργούν ως τύραννοι και καταπιεστές αποκόποντας έτσι τον εαυτό τους από την υπόλοιπη δημιουργία.

Προκειμένου να δοθεί μία απάντηση στις οικολογικές προκλήσεις του αιώνα μας και στα πλαίσια της οικο-θεολογίας αναπτύσσεται κατά τα τελευταία χρόνια η λεγόμενη οικολογική ερμηνευτική μέθοδος. Η μελέτη της κας Α. Τσαλαμπούνη ως σκοπό έχει ακριβώς να παρουσιάσει την τρέχουσα προβληματική -όσον αφορά στη μεθοδολογία- και την προοπτική μίας τέτοιας ερμηνευτικής ανάγνωσης, να προτείνει ένα μεθοδολογικό μοντέλο που θα αξιοποιεί κριτικά τις σύγχρονες

μεθόδους αλλά και την πατερική ερμηνευτική παράδοση και, τέλος, να εφαρμόσει τα παραπάνω στην ερμηνεία επιλεγμένων περικοπών της Καινής Διαθήκης.

Η οικολογική ερμηνεία είναι μία νέα μέθοδος ερμηνευτικής ανάγνωσης του βιβλικού κειμένου που σκοπό έχει να ανασύρει μέσα από αυτό ό,τι μπορεί να είναι οικολογικά σημαντικό και μπορεί να βοηθήσει τον σύγχρονο άνθρωπο να επανακαθορίσει τις σχέσεις του με το περιβάλλον. Τα τελευταία χρόνια η μέθοδος αυτή ερμηνείας εξελίχθηκε πολύ κυρίως κάτω από το βάρος των αυξανόμενων οικολογικών προβλημάτων και καταστροφών. Η συγγραφέας ουσιαστικά μάς βοηθά να ανακαλύψουμε ότι το βιβλικό κείμενο έχει να πει, έστω συχνά με ένα δύσκολο κι έμμεσο τρόπο, μεγάλες αλήθειες για τις σχέσεις ανθρώπου και περιβάλλοντος.

Επιπλέον, η συγκεκριμένη μονογραφία φανερώνει και κάτι άλλο, εξίσου σημαντικό: τις δυνατότητες και τα όρια μίας ερμηνευτικής μεθόδου, χωρίς να παραλείπει να θέτει τα ζητήματα ερμηνείας που αναδεικνύει η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο πεδίο του ενδιαφέροντός της. Πέραν τούτων όμως, η οικολογική ανάγνωση επιλεγμένων περικοπών που επιχειρείται, καταδεικνύει τη δυναμική του αγιογραφικού κειμένου και τονίζει εκείνες τις πτυχές της θεολογίας του που μπορούν να οδηγήσουν το σύγχρονο άνθρωπο σε μία δικαιότερη στάση απέναντι στο περιβάλλον κατά το λόγο της Αποκάλυψης «μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα» (Απ 7, 3).

Πιστεύουμε ότι η παράθεση των περιεχομένων του κυρίως μέρους του Βιβλίου θα επιβεβαιώσει τις παραπάνω παρατηρήσεις και θα δώσει μια σαφέστερη εικόνα για τη συμβολή της κας Α. Τσαλαμπούνη στο σύγχρονο οικο-θεολογικό και ερμηνευτικό προβληματισμό:

Α΄ Μέρος: Μέθοδος

Αξιολόγηση των διάφορων τάσεων οικολογικής ερμηνείας

Βασικές αρχές της οικολογικής ερμηνείας

Μια ορθόδοξη πρόταση κριτηρίων οικολογικής ερμηνείας

Το πρόβλημα του ανθρωποκεντρισμού

Β΄ Μέρος: Ερμηνευτικά παραδείγματα

Σαν τα πουλιά του ουρανού και τα κρίνα του αγρού (Μτ 6, 25-34)

Η αποκαταδοκία της κρίσης κι η μέλλουσα δόξα των υιών του Θεού (Ρωμ 8, 19-23)

Η καταλλαγή των πάντων εις Χριστόν (Κολ 1, 15-20)

Όπως είναι φανερό, τα ζητήματα που τίθενται ενδιαφέρουν μια μεγάλη μερίδα αναγνωστών: Ποιμένες που επιθυμούν να απευθύνουν έναν υπεύθυνο θεολογικό λόγο για τα προβλήματα που απασχολούν τη σύγχρονη κοινωνία, εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να ανανεώσουν τη θεματολογία και την προβληματική τους, βιβλικούς ερευνητές που θα ήθελαν ενημερωθούν σχετικά με τις σύγχρονες πτυχές της έρευνας, και τέλος κάθε οικολογικά ευαίσθητο μέλος της Εκκλησίας ή όχι, που είναι πρόθυμο να γευτεί τις ζωογόνες απαντήσεις που δίνει ο λόγος του Θεού στα ανθρώπινα προβλήματα ανά τους αιώνες. Από την πλευρά μας δεν έχουμε παρά να συγχαρούμε την κα Τσαλαμπούνη για το γόνιμο προβληματισμό που προσφέρει στη θεολογική σκέψη της εποχής μας και να ευχηθούμε το κείμενό της να βρει την ανταπόκριση που του αξίζει.